

Question

Should **uneaegsete hingamishäirete küsimustikku** vs. **mitte** be used to diagnose **uneaegseid hingamishäireid** in **kõigil uneaegse hingamishäire kahtlusega patsientidel**?

SIHTRÜHM:	kõigil uneaegse hingamishäire kahtlusega patsientidel
SEKKUMINE:	uneaegsete hingamishäirete küsimustikku
VÕRDLUS:	mitte
PURPOSE OF THE TEST:	
ROLE OF THE TEST:	
SEOTUD RAVIIVISID:	
EELDATAVAD TULEMUSNÄITAJAD:	Skriinimise küsimustik vs polüsomnograafia uneaegse hingamishäire diagnoosimisel täiskasvanutel: a. Tundlikkuse usaldusvahemik: $AHI \geq 5$, $AHI \geq 15$, $AHI \geq 30$ b. Spetsiifilisuse usaldusvahemik: $AHI \geq 5$, $AHI \geq 15$, $AHI \geq 30$
OLUKORD:	Epworthi liigunisuse skaala, Berliini, STOP-BANG ja STOP küsimustiku diagnostilise väärtuse hindamine uneaegsete hingamishäirete diagnoosimisel.
PERSPEKTIIV:	Uneaegse hingamishäire varane, lihtne ja täpne diagnoosimine esmatasandil.
ALARÜHMAD:	Esmatasandi patsiendid

TAUST:	Uneaegsed hingamishäired (<i>ingl sleep-related breathing disorders</i>) on nn katustermin, mis koondab mitmeid haigusseisundeid, millega kaasneb uneaegne piiratud õhuvool kopsudesse ja mis põhjustab sellest tulenevalt madalama hapniku taseme veres. Uneaegsete hingamishäirete alla liigitatakse kolm kliinilist sündroomi: obstruktiivne uneaegne (<i>ingl obstructive sleep apnea</i>) täiskasvanutel ning pediaatriline, tsentraalse uneaegne sündroomid (<i>ingl CSA syndromes</i>) ja uneaegne hüpoventilatsiooni sündroom (<i>ingl sleep-related hypoventilation syndrome</i>) [Sateia 2014; American Academy ...2014]. Uneaegsete hingamishäirete diagnostikas on oluline läbi viia põhjalik küsitlus ja patsiendi une kvaliteedi kaardistamine. Haiguse raskusastme määramine võtab arvesse nii patsiendi kaebusi, sümptomaatikat kui ka objektiivsete uuringute tulemusi [Kapur et al. 2017; Qaseem et al. 2014; Adult Obstructive ...2009]. Unehäirete diagnostikas kasutatakse rahvusvaheliselt mitmeid valideeritud ja standarditud küsimustikke. 1. Adult Obstructive Sleep Apnea Task Force of the American Academy of Sleep Medicine. Clinical Guideline for the Evaluation, Management and Long-term Care of Obstructive Sleep Apnea in Adults. Journal of Clinical Sleep Medicine : JCSM: Official Publication of the American Academy of Sleep Medicine. 2009;5(3):263-276. 2. American Academy of Sleep Medicine. International Classification of Sleep Disorders, 3rd ed, American Academy of Sleep Medicine, Darien, IL 2014. Sateia, M.J. (2014). International Classification of Sleep Disorders-Third Edition. CHEST. 146(5), 1387-94. 3. Kapur, V. K., Auckley, D. H., Chowdhuri, S., Kuhlmann, D. C., Mehra, R., Ramar, K., & Harrod, C. G. (2017). Clinical Practice Guideline for Diagnostic Testing for Adult Obstructive Sleep Apnea: An American Academy of Sleep Medicine Clinical Practice Guideline. Journal of Clinical Sleep Medicine : JCSM: Official Publication of the American Academy of Sleep Medicine, 13(3), 479-504. 4. Qaseem, A., Dallas, P., Owens, D. K., Starkey, M., Holty, J-E. C., Shekelle, P. et al. (2014). Diagnosis of Obstructive Sleep Apnea in Adults: A Clinical Practice Guideline From the American College of Physicians. Ann Intern Med, 161:210-220.

Assessment

	JUDGEMENT	RESEARCH EVIDENCE	ADDITIONAL CONSIDERATIONS
PROBLEEM	Kas probleem on prioriteetne? ☐ Ei ☐ pigem ei ☐ pigem jah ☒ jah ☐ varieerub ☐ ei oska öelda	Uneaegsetest hingamishäiretest tingitud päevast funktsiooni langust seostatakse töö- ja liiklusõnnetuste suurenenud sagedusega [Jackson et al. 2011]. Ravimata obstruktiivse uneapnoega patsientidel on suurenenud risk haigestuda südame-veresoonkonna (sh. raskesti kontrollitav kõrgvererõhktõbi) haigustesse [Budhiraja et al. 2010]. Obstruktiivne uneapnoe on samuti seotud metaboolne düsregulatsiooni ja diabeedi tekkega [Lam et al. 2012]. Diagnoosimata ja ravimata obstruktiivne uneapnoe on suur haiguskoormus tervishoiusüsteemile rõhutades varajase ja täpse diagnoosi vajadust [Kapur 2010; Kapur et al. 1999]. Kõikide uneaegse hingamishäire kahtlusega patsientide hindamine polüsomnograafia või polügraafia teel on seotud suurte tervishoiuteenuste kuludega (Bruyneel and Ninane, 2014), seetõttu on põhjendatud vajadus uneaegsete hingamishäirete varaseks, lihtsaks ja täpseks diagnoosimiseks esmatasandil. 1. Bruyneel, M., Ninane, V. (2014). Unattended home-based polysomnography for sleep disordered breathing: Current concepts and perspectives. <i>Sleep Medicine Reviews</i>, 18 (4): 341-47. 2. Budhiraja, R., Budhiraja, P., Quan, S.F. (2010). Sleep-disordered breathing and cardiovascular disorders. <i>Respir Care</i>. 55(10):1322-32. 3. Jackson, M.L., Howard, M.E., Barnes, M. (2011). Cognition and daytime functioning in sleep-related breathing disorders. <i>Prog Brain Res</i>, 190:53-68. 4. Lam, J.C., Mak, J.C., Ip, M.S. (2012). Obesity, obstructive sleep apnoea and metabolic syndrome. <i>Respirology</i>. 17(2):223-36. 5. Kapur VK. Obstructive sleep apnea: diagnosis, epidemiology, and economics. <i>Respir Care</i>. 2010;55(9):1155-1167. 6. Kapur, V., Blough, D.K., Sandblom, R.E., et al. (1999). The medical cost of undiagnosed sleep apnea. <i>Sleep</i>. 22(6):749-755.	
	Kui täpne on test? ☐ Väga ebatäpne ☐ Ebatäpne ☐ Täpne ☐ Väga täpne ☒ varieerub ☐ ei oska öelda	PICO otsingu tulemused: Andmebaas: Ovid MEDLINE(R) <1946 to July Week 1 2017> Otsing tehtud: 13.07.2017, 24.10.2017 Otsingustrateegia esmane tulemus: 276 uuringu kokkuvõtet Valitud uuringute arv kokku: 6 Valiku kriteeriumid: - AHI ≥ 5, AHI ≥ 15, AHI ≥ 30 - Valim üldpopulatsioonist või esmatasandilt - välja jäetud uuringud, kus uuritavateks olid kõrge apnoe riskiga patsiendid (sh unekliinikutesse suunatud patsiendid), rasedad ning teatud haiguste/probleemidega grupid (preoperatiivsed, kardiovaskulaarsed, ülekaalulised jne) - Olemas andmed: sensitiivsus, spetsiifilisus - Originaaluuring inglise keeles Tabel 1. Küsimustike hinnangulised skriiningomadused vastavalt obstruktiivse uneapnoe	

raskusastmele.

	Uuringu liik	Valim (n)	Vali- deerimine	Sensitiivsus (%)			Spetsiifilisus (%)		
				AHI					
				≥ 5	≥ 15	≥ 30	≥ 5	≥ 15	≥ 30
Bouloukaki et al. 2013	Prospektiivne valideerimis-uuring	Esmatasandi patsiendid (Kreeka) (n = 189)	Berlin'i k. vs. stats. PSG	76.0	84.0	79.0	40.0	61.0	39.0
Hrubos-Strom et al. 2011	Ristlõikeline uuring	Üldpopulatsioon, e-maili teel (Norra) (n = 518)	Berlin'i k. vs. stats. PSG	37.2	-	-	84.0	-	-
Kang et al. 2013	Ristlõikeline uuring	Üldpopulatsioon, juhuslik valim, ükselt-uksele (Lõuna Korea) (n = 1305)	Berlin'i k. vs. stats. PSG	69.0	-	-	83.0	-	-
Popevic et al. 2016	Ristlõikeline uuring	Belgradi (Serbia) transpordi firma autojuhid (n = 100)	Berlin'i k. vs. stats. PSG	50.9	78.3	75.0	86.0	77.9	70.4
Silva et al. 2011	Retro-spektiivne	Prospektiivne mitmekeskuseline kohort „Sleep Heart Health Study“ (n = 4770)	STOP vs. amb. PSG	-	62.0	68.8	-	56.3	59.5
			STOP- Bang vs. amb. PSG	-	87.0	70.4	-	43.3	59.5
			Epworth vs amb. PSG	-	39.0	46.1	-	71.4	70.4

Lühendid: AHI - apnea-hüpopnea indeks; PSG - polüsomnograafia (ambulatoorne või satatsionaarne).

Kasutatud kirjandus

1. Bouloukaki, I., Komninos, I.D., Mermigkis, C., Micheli, K., Komninou, M., Moniaki, V. Mauroudi, E. Siafakas, N.M. Schiza, S.E. (2013). Translation and validation of Berlin questionnaire in primary health care in Greece. *BMC Pulmonary Medicine*. 13:6.
2. Hrubos-Strom H., Randby, A., Namtvedt, S.K., Kristiansen, H.A., Einvik, G., Benth, J., Somers, V.K., Nordhus, I.H., Russell, M.B., Dammen, T., Omland, T., Kvaerner, K.J. (2011). Norwegian population-based study on the risk and prevalence of obstructive sleep apnea. The Akershus Sleep Apnea Project (ASAP). *Journal of Sleep Research*. 20(1 Pt 2):162-70.
3. Kang, K., Park, K.S., Kim, J.E., Kim, S.W., Kim, Y.T., Kim, J.S., Lee, H.W. (2013). Usefulness of the Berlin Questionnaire to identify patients at high risk for obstructive sleep apnea: a population-based door-to-door study. *Sleep & Breathing*. 17(2):803-10.
4. Popevic, M.B., Milovanovic, A., Nagorni-Obradovic, L., Nestic, D., Milovanovic, J., Milovanovic, A.P. Screening commercial drivers for obstructive sleep apnea: translation and validation of Serbian version of Berlin Questionnaire. *Quality of Life Research*. 25(2):343-9.
5. Silva, G.E., Vana, K.D., Goodwin, J.L., Sherrill, D.L., Quan, S.F. (2011). Identification of

		patients with sleep disordered breathing: comparing the four-variable screening tool, STOP, STOP-Bang, and Epworth Sleepiness Scales.. Journal of Clinical Sleep Medicine. 7(5):467-72.	
SOOVITUD MÕJU	Kui suured on eeldatavad soovitud toimed? ☐ tühine ☐ Väike ☐ keskmiselt ☐ Suur ☒ varieerub ☐ ei oska öelda	Selles, kas kasutada küsimustikke uneagse hingamishäirete skriinimiseks, pole ühtset selgust. Küsimustike (Berliini, STOP-BANG, STOP, Epworthi liigunisuse skaala) tundlikkuse ja spetsiifilisuse näitajad varieeruvad nii ühe küsimustiku osas eri uuringute vahel kui ka eri küsimustike vahel. Enamasti soovitatakse neid kasutada kõrge uneapnoe riskiga patsientide välja sõelumiseks, keda esmajärjekorras uurida.	
SOOVIMATU MÕJU	Kui suur on eeldatav soovimatu mõju? ☐ Suur ☒ keskmiselt ☐ Väike ☐ tühine ☐ varieerub ☐ ei oska öelda		Kuna sensitii
TESTI TÄPSUSE TÕENDATUS	Kui kindel võib olla testi täpsusetõendatuses? ☐ üldse mitte ☒ vähesel määral ☐ keskmiselt ☐ väga ☐ Kaasatud uuringud puuduvad	Kuna sensitiivsus varieerub vahemikus 40-90%, siis nende küsimustikega ei saa kõiki uneapnoe patsiente tuvastada. Spetsiifilisus on vahemikus 40-80% eri uuringute põhjal, seega märkimisväärsel osal välja sõelatud patsientidel ei diagnoosita hiljem uneapnoed.	
JSE	Kui kindel võib olla kriitiliste või oluliste otsuste hüvede, kõrvaltoimete või testikoormuse tõendatuses?		

TESTI MÖJU TÕENDATI KINDLUS	☐ üldse mitte ☐ vähesel määral ☐ keskmiselt ☐ väga ☒ Kaasatud uuringud puuduvad		
RAVI MÖJU TÕENDATUSE KINDLUS	What is the overall certainty of the evidence of effects of the management that is guided by the test results? ☐ üldse mitte ☐ vähesel määral ☐ keskmiselt ☐ väga ☒ Kaasatud uuringud puuduvad		
KUI KINDEL VOIB OLLA TESTI TULEMUSTE / RAVI MÕJU TÕENDATUSES	Kui kindel on seos testi tulemuste ja raviotsuste vahel? ☐ üldse mitte ☐ vähesel määral ☐ keskmiselt ☐ väga ☒ Kaasatud uuringud puuduvad		
TOIMETE KINDLUS	Kui kindel võib kokkuvõttes olla testi mõju tõendatuses? ☐ üldse mitte ☒ vähesel määral ☐ keskmiselt ☐ väga		

	☐ Kaasatud uuringud puuduvad		
VÄÄRTUS HINNANGUD	Kui ebakindel või varieeruv on see, kuid võrd inimesed peamisi tulemusnäitajaid väärtustavad? ☐ Oluline ebakindlus või varieeruvus ☒ Võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus ☐ Oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub ☐ Oluline ebakindlus või varieeruvus puudub		
MÕJUDE TASAKAAL	Kas soovitud ja soovimatu mõju vahekord soosib sekkumist või võrdlus(tegevus)t? ☐ Soosib võrdlust ☐ Pigem soosib võrdlust ☒ Ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ Pigem soosib sekkumist ☐ Soosib sekkumist ☐ varieerub ☐ ei oska öelda		
VAJAMINEVAD RESSURSID	Kui suur on ressursside vajadus (kulud)? ☐ Suur kulu ☐ Keskmised kulud ☒ Mitteamvestatav kulu ja sääst ☐ Keskmise sääst ☐ Suur sääst ☐ varieerub		

	☐ ei oska öelda		
VAJAVINEVATE RESSURSSIDE TÕENDATLISE KINDLUS	Milline on ressursivajaduse (kulude) tõendusmaterjali kindlus? ☐ üldse mitte ☐ vähesel määral ☐ keskmiselt ☐ väga ☒ Kaasatud uuringud puuduvad		
KULUTÕHUSUS	Kas sekkumise kulutõhusus soosib sekkumist või võrdlust? ☐ Näitab võrdluse paremust ☐ Arvatavasti näitab võrdluse paremust ☐ Ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ Pigem soosib sekkumist ☐ Soosib sekkumist ☐ varieerub ☒ Kaasatud uuringud puuduvad		
VÕRDESED VÕIMALUSED	Kas keegi (patsientide rühm) jääks ebavõrdsesse seisu? Kui suur (milline) oleks selle mõju? ☐ vähendab võrdsust ☐ tõenäoliselt vähendab võrdsust ☐ tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust ☐ tõenäoliselt suurendab võrdsust ☐ suurendab võrdsust ☐ varieerub		

	☒ ei oska öelda		
VASTUVÕETAVUS	Kas sekkumine on huvitatud osapooltele vastuvõetav? ☐ Ei ☐ pigem ei ☒ pigem jah ☐ jah ☐ varieerub ☐ ei oska öelda		
TEOSTATAVUS	Kas sekkumine on teostatav? ☐ Ei ☐ pigem ei ☐ pigem jah ☒ jah ☐ varieerub ☐ ei oska öelda	Küsimustikud on suhteliselt lihtsalt üles ehitatud ja esmatasandi meditsiinis implementeeritavad.	

Summary of judgements

	JUDGEMENT							IMPLICATIONS
PROBLEEM	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	
TESTI TÄPSUS	Väga ebatäpne	Ebatäpne	Täpne	Väga täpne		varieerub	ei oska öelda	
SOOVITUD MÕJU	tühine	Väike	keskmiselt	Suur		varieerub	ei oska öelda	
SOOVIMATU MÕJU	Suur	keskmiselt	Väike	tühine		varieerub	ei oska öelda	
TESTI TÄPSUSE TÕENDATUS	üldse mitte	vähesel määral	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud	

							puuduvad	
TESTI MÕJU TÕENDATUSE KINDLUS	üldse mitte	vähesel määral	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	
RAVI MÕJU TÕENDATUSE KINDLUS	üldse mitte	vähesel määral	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	
KUI KINDEL VÕIB OLLA TESTI TULEMUSTE / RAVI MÕJU TÕENDATUSES	üldse mitte	vähesel määral	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	
TOIMETE KINDLUS	üldse mitte	vähesel määral	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	
VÄÄRTUSHINNANGUD	Oluline ebakindlus või varieeruvus	Võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus	Oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub	Oluline ebakindlus või varieeruvus puudub				
MÕJUDE TASAKAAL	Soosib võrdlust	Pigem soosib võrdlust	Ei soosi sekkumist ega võrdlust	Pigem soosib sekkumist	Soosib sekkumist	varieerub	ei oska öelda	
VAJAMINEVAD RESSURSID	Suur kulu	Keskmsed kulud	Mittearvestatav kulu ja sääst	Keskmine sääst	Suur sääst	varieerub	ei oska öelda	
VAJAMINEVATE RESSURSSIDE TÕENDATUSE KINDLUS	üldse mitte	vähesel määral	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	
KULUTÕHUSUS	Näitab võrdluse paremust	Arvatavasti näitab võrdluse paremust	Ei soosi sekkumist ega võrdlust	Pigem soosib sekkumist	Soosib sekkumist	varieerub	Kaasatud uuringud puuduvad	
VÕRDSED VÕIMALUSED	vähendab võrdsust	tõenäoliselt vähendab võrdsust	tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust	tõenäoliselt suurendab võrdsust	suurendab võrdsust	varieerub	ei oska öelda	
VASTUVÕETAVUS	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	
TEOSTATAVUS	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	

Conclusions

Kas kasutada uneaegsete hingamishäirete küsimustikku või mitte, et diagnoosida uneaegseid hingamishäireid kõigil uneaegse hingamishäire kahtlusega patsientidel?

SOOVITUSE LIIK	Eelistada alternatiivi	Soovitame sekkumist mitte kasutada või kasutada alternatiivi	Kasutada kas sekkumist või alternatiivi	Pigem eelistada sekkumist	Eelistada sekkumist
	☐	☒	☐	☐	☐
SOOVITUS	Uneaegse hingamishäire kahtlusega patsientidel pigem mitte kasutada uneaegse hingamishäire diagnoosimisel esmatasandil väsimust ja liigunisust hindavaid küsimustikke (Berliini, STOP-BANG, STOP küsimustikku ja Epworthy liigunisuse skaalat) iseseisva meetodina. Madal skoor ei välista uneapnoe esinemist. Küsimustikud võivad aidata välja selekteerida raske uneapnoe kahtlusega patsiendid.				
PÕHJENDUS	Berliini, STOP-BANG ja STOP küsimustike ja Epworthy liigunisuse skaala sensitiivsus ja spetsiifilisus on madalad, mistõttu ainult selle alusel uneaegsete hingamishäirete diagnoosimine esmatasandil ei ole soovitatav.				
KAALUTLUSED ALAMRÜHMMADE OSAS	Erinevate AHI piirväärtuse korral varieeruvad küsimustike tundlikkus ja spetsiifilisus.				
RAKENDUSKAALUTLUSED	Väsimuse ja liigunisuse sümptomit hindavate küsimustike kasutamine esmatasandil ei ole keeruline, kuid selle rakendamist piirab küsimustiku diagnostiline täpsus.				
JÄLGIMINE JA HINDAMINE					
EDASISTE/TÄPSUSTAVATE UURINGUTE VAJADUS	Eestis puuduvad andmed uneapnoe haigetel väsimust ja liigunisust hindavate küsimustike tõhususest esmatasandil (võrdluses PSG või polügraafiaga). Vajadus on välja arendada esmatasandil rakendatavate küsimustike jt kõrge riski gruppide välja selekteerimise meetodikad.				